

ro decimam thoracis suscipi tradidit, uti in simijs & canibus cernebat. mihi autē nunquam decima utrinque suscipi in homine uisa est, sed plurimum duodecima. Aliquando enim cum sacrum os quinque tantum ossibus efformatum repperi, undecima mihi utrinque suscepta occurrit. Verum Bononiæ Galli cuiusdam sacerdotis ossa conteximus, in quibus prima lumborum utrinque suscipitur, & illa suos processus perinde sibi articulos gerit, ut duodecima thoracis uerterbra duodecimas costas. Quum itaque duodecima thoracis frequentissimē utrinque suscipi appareat, ab hac orationem instituamus. Undecim thoracis uerterbrarum^q processus ascendentes protuberant, ac in^r exteriori posteriori ue sede, notatu digna orbiculari^q circumferentia cartilagine incrustantur. atque horum processuum tuber adeo leuiter ac in plana superficie extuberat, ut num sinus, num tuber censendū sit, uix internoscas. Descendentes autem processus interna anteriori ue ipsorum sede, qua foramen dorsalis medullæ^q gratia cælatur respiciunt, sinum quoque adipiscuntur amplum, & quodammodo orbicularem, & cartilagine incrustatum, & nuper dicto tuberi ad amussim respondentem. Hi sinus & tubera, à colli uerterbrarum sinibus tuberculis^q in ductu duntaxat uariant. Colli enim uerterbrarum sinus, ac tubera oblique ab anterioribus sursum porriguntur, aut contrā oblique deorsum tendunt. Nihil enim refert, siue sursum, siue deorsum porrigi dixeris, modò obliquitatem illorum intelligas, & cum thoracis uerterbrarum sinuum tuberculis^q ductu conseras. qui quandantenus recto perficitur tramite, quò firmior minus^q ad motum sequax thoracis uerterbrarum cōtextus foret. Quum igitur thoracis uerterbrarum, ut & colli, ascendentes processus posteriori sua sede protuberent, descendentes uerò interna sede cælentur, meritò ascendentes inferioris uerterbræ processus subintrant descendentes superioris uerterbræ processus, inferior^q uerterbra à superiori excipitur.

Ab a ad b colli uerterbræ nū processus ductus mei^r tur. a c uerò ad d thoracis.

Quo modo lumborum uerterbræ mutuò de articulantur.

Quomodo uerterbræ in dorso medio utrinque suscipi oportuerit.

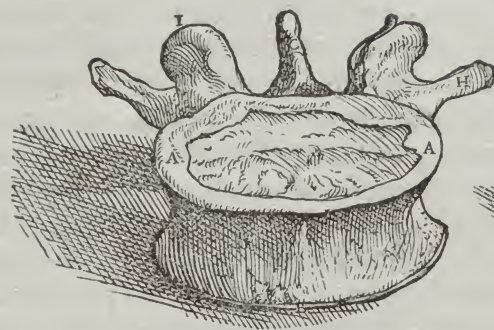
Thoracis uerterbrarum processus nuncius.

Cæterum lumborum uerterbræ, alia ratione coordinantur. Ascendentes enim illarum processus interno latere, quo se inuicem illi respiciunt, sinum habent oblongum, & amplius satis cauum. Descendentes autem processus latere suo externo (modicè interim uersus anteriora) oblongo protuberant capitulo, quod in inferioris uerterbræ ascendentes processus sinu aptè excipitur. Adde, ut in lumborum uerterbris inferior uerterbra suis sinibus inferioris uerterbræ tubercula excipit. Duodecima autē thoracis uerterbra, ascendentes processus similes gerit cum ascendentes ceruicis ac thoracis uerterbrarum processibus, quos posteriori sua sede extuberare diximus. Atq; ideo duodecima ascendentes suis processibus undecimæ thoracis uerterbræ descendentes subit, ipsaq; ab undecima excipitur. Descendentes uerò duodecimæ processus extuberant quoq; descendentes in lumbis uerterbrarum processuum ritu. deinde hi subeunt sinus ascendentes processus primæ lumborum uerterbræ, quæ quum duodecimā excipiat, quid promptius colligipossit, quàm duodecimam supra infra^q suscipi. Verum interim non ita multum refert, an duodecima, an undecima, an alia quæpiam utrinque suscipiatur: modò nos indicibilis Naturæ industria hic non lateat, quæ in dorso medio uerterbram effinxit, stabilem, & utrinque ita susceptam, ut in cameratis & arcualibus ædificijs architectos inter utriusque lateris lapides unum locare cernimus, qui utrinque suscipitur, ipso interim nullum suscipiente; quemadmodum cæteri omnes unum lapidem suscipiunt, & ab alio excipiuntur, sustinentur^q. Ut enim dorsum sibi dicatis ageretur motibus, hanc uerterbram utrinque susceptam quiescere, firmari^q necessum est, reliquis interim omnibus ab hac & à se inuicem leuiter secedentibus: Illa enim quiescente quum dorsum flectimus, superiores deorsum ducimus, inferiores autem quodammodo sursum incuruamus. In tensione uerò rursus opposito motu uerterbras agimus: si quidem dorso motus circulari, non autē prorsus angulari figura celebrantur. Quàm parum uerò hæc cum Galeni in decimo tertio de Partium usu, placitis conueniant, si mutuò loca contuleris, promptè animaduertes. Cæterum dorso motus unā cum ipsius musculis parum rectè hæcenus cognitis, in secundo libro exequemur. Iam autem ad thoracis uerterbras reuersis, inter utriusque lateris ascendentes & descendentes processum, insignes nobis^r obseruandæ sunt asperitates, inæqualiter^q protuberantes processuli, in hoc parati ut ualida hinc pronascerentur ligamenta, tanto robustius firmius^q thoracis uerterbras colligantia, quanto obscuriori motu thoracis uerterbras, quàm ceruicis moueri, ex usu fuerit. Que quum ita sint, omnes thoracis uerterbræ septem donantur processibus: a duobus nimirum transuersis, b duobus ascendentes^c & totidem descendentes, d uno^q posteriori, seu spina. Si uerò undecima, aut aliqua hac superior, utrinque susciperetur, tunc duodecima, aut omnes utrinque susceptæ humiliores, duobus abundarent processibus, quandoquidem ascendentes singuli duorum loco, propter sinum illis incisum enumerarentur. Veteribus enim nonnullis, hic sinus tam insignis habebatur, ut singulos ascendentes lumborum uerterbrarum processus, geminos enumerasse uidean-

DE HUMANI CORPORIS FABRICA. uideantur. At nunc satius erit, & illis quoque uerterbris inibi accumulatis persequi.

DE LUMBORVM VERTEBRIS Caput XVII

PRIMA XVII CAPITULI FIGURA.

TERTIA, CUIVS VT ET DVARVM PRIMARVM, ac earundem characterum Indicem iam subiungemus.

QUONIAM omnes lumborum uerterbræ eadem formam triplici facie hic expressimus: Prima quidem figura anterioris faciem, Tertia posteriorem faciem proponentes.

A1, 2, 3 Appendix superior corporis uerterbræ.

B1, 2 Appendix inferior corporis uerterbræ.

C, D, E, F, G His characteribus non in eadem figura obuijs, sed in spina aliquid hunc in modum indicant.

C1, 2, 3 Indicatur spinæ lumborum uerterbræ superior pars, seu latitudo.

D2 D latitudo in umbra sub spina secundæ figuræ, notans lineam.

E2 E non procul à D distat, notans alterius lateris sinum, ad latitudinem.

F & G2, 3 Appendix spinæ, triangulum referens, ac in basi.

H1, 2, 3 Alterius lateris transuersus processus.

I1, 2, 3 Ascendens alterius lateris processus. Verum K, L & M, dem sinum labrum seu supercilium. M autem posterioris supercilium.

O2, 3 Descendens alterius lateris processus. O in tertia figura notat, seu caput.

QUO leuiori opera processuum hoc Capite priuatim scribendorum sedem formamq; assequaris, præsentem figuram data sinu lumborum uerterbram dextra facie, expressimus, qua A & A uerterbræ illius notant corpus. B transuersum processus hic manifestò sursum spectantem. C spinam, quæ